

Kibrit inhasarı muamelatının tarzı idaresi ve çakmakların da devlet inhisarında bulundurulması hakkında ¹/₅₀₄ numaralı kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı ⁶/₂₀₈₁

16-5-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Kibrit inhasarı muamelatının tarzı idaresi ve çakmakların da Devlet inhisarında bulundurulması hakkında Maliye Vekâletince harılanan ve İcra Vekilleri heyetinin 13-5-1929 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesiyile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Baş vekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Mukavele ahkâmını ifa edememesi üzerine Mayıs 1928 tarihinde Hey'eti Vekile karârile mukavelenamesi feshedilen Kibrit inhasarı şirketinin muamelâtına Maliye vekâletince vaziyet edilmiş ve üç Haziran 1928 den beri inhisar muamelâtı Emaneten tedvir edilmekte bulunmuş olduğundan bu inhisarın da diğerleri gibi tarzı idaresini tespit kanunen lâzım gelmektedir.

Diğer cihetten ticarî muvazenemizi ve memleket ibtidâi mevadının istimalini teminen dahilde imali için sarfı mesai edilmekte bulunan kibrite şiddetle rekabet eden çakmakların da Devlet inhisarı altına alınması elyevm tamamen hariçten getirilmekte olan bunlardan kısmı mühimminin millî fabrikalarımızda yaptırılması dolayisile paramızın dahilde kalmasını temin edecektir.

Bu kanunla istihdaf edilen gaye çakmakların alım ve satımından mutehassıl kârın bunların istimalleri yüzünden kibrit istihlakinde hasıl olan tenakusu izale ve lüks olanlarının istimalini kısmen takyittir. Bu itibarla köylüler tarafından öteden beri istimal edilegelen kavlı çakmaklar inhisardan hariç bırakılmıştır.

İşbu kanun Şeker, Petrol ve İspirto inhisarları hakkında elyevm meri mevzuatı kanuniye dairesinde tanzimi ve takdim kılınmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Kibrit inhisarı işlerinin idaresi ve çakmakların da Devlet inhisarı altına alınması hakkındaki kanun lâyihası, Maliye Vekili Saracoğlu Şükrü bey huzurile tetkik ve müzakere edildi.

1340 senesi muvazenei umumiye kanununun 8 inci maddesile kibritin imali, ithali ve satılması Devlet inhisarına alınmış ve yine bu madde hükmüne tevfikan inhisar bir şirkete devr olunmuştu. Taahhüt ettiği fabrikayı yapmayıp muayyen zaman zarfında kibritin dahilde imaline muvaffak olamadığından dolayı imtiyaz mukavelesi feshedilen şirket yerine hükümetçe bir idare ikame olunmuştur.

Bu idarenin inhisar işlerini tedvir etmesi için elinde yukarda zikrolunan 8 inci maddeden başka bir kanunî hüküm olmadığından gerek hariçle olan münasebetlerinde ve gerekse dahili idare ve muamelesinde müşkülât ve maniler görülmekte bulunduğu cihetle, buna çare olmak üzere bazı hükümlerin hazırlandığı anlaşılmıştır.

Diğer cihetten kibrit inhisar altına alınırken çakmaklar inhisardan hariç bırakılmış olduğundan, ve sarf ve istimal hususunda kibrit yerine çakmakların kaim olmağa başladığından, binaetince inhisardan beklenen varidat mütemadiyen azalmağa başlamıştır. Hakikaten, gümrük rakamlarına bakılırsa, çakmalardan alınan resim :

1926	senesinde	30,000	lira
1927	»	60,000	»
1928	»	80,000	» dir.

bu tezeyüt göz önünde tutularak 1929 bütçesine 100 000 lira varidat konulmuştur. Çakmak istimali aynı derece tazyika tabi tutulduğu takdirde ise kibritten 300 000 lira kadar fazlai varidat alınacağını dairesi tahmin eylemektedir. Bu hesaplara göre çakmağın serbest bırakılması bu gün için bu kadar varidatın ziyasına sebep olacağı gibi bu suretle zaman geçtikçe kibrit istimali büsbütün eksilerek inhisarın manasız kalacağı aşikârdır. Kibridin inhisarda bulunduğu bütün memleketlerde çakmaklar ya çok ağır resme tabi tutulmuş yahut menedilmiştir. Kabul edilmiş bir inhisardan mana ve maksat hasıl olabilmesi için o inhisarla istihdaf olunan istimal ve istihlâk zemininin tam ve kâmil bir surette tutulması zaruridir. Mahzurları göz önüne getirilerek inhisarlar tetkik olunursa bunların içinde kibrit ve çakmak inhisarının mahzuru en az bulunanlar arasına gireceği şüphesizdir.

Zira bu maddeler ne şeker ve petrol gibi zarurî ihtiyaçlar cümlesindedir, ne de memleketimizde yapılmış sanatlar sırasına girmiştir. Memleket dahilinde yapılanlar bazan görülmekte isede bunlar el ile vücuda getirilen gayet müteferrik ve cüz'î şeylerdir, ve bu şekli imalin san'at ve iktisat fikrile alâkası pek azdır.

Bu noktalar düşünülür, çakmak gibi şeylerin çoğalmasa pekde arzu edilmeyen bir nevi lüks olduğu hesaba katılır, ve nihayet bu gün yüzde doksamı memleketimize hariçten gelen bu şeylerin bedeli olarak bir çok paramızın harice çıktığı da göz önüne getirilirse, nisbeten hafif kalacak olan inhisar mahzurlarına tahammül zaruret kesbeder. Arzedilen zaruretle karşı karşıya gelen encümenimiz 1927 senesinde çakmak inhisarının Büyük Millet Meclisince reddi sebeplerini de araştırmış, ve o zaman kibrit inhisarı bir şirket elinde bulunmak dolayisile reddin daha çok bu sebepten ileri geldiği kanaatine varmış olduğundan, başkalarına devredilmemek kayt ve şartile bu inhisarı kabul eylemiştir.

Hükûmetten alınan vaat ve izahata göre gerek kibrit fabrikasının meydana getirilmesi ve gerekse çakmalardan lüks olmayanların dahilde imal ettirilmesi için gayret sarf olunacaktır. Bu iki faydeli neticenin meydana gelebilmesi de bizleri kanunun esas itibarile kabulüne sek etmiştir.

Maddelerde yapılan tadillerin sebepleri şunlardır:

Madde 1 — Kibrit ve çakmak inhisarı kanunu çıkarılırken bütçe kanununda her sene yeniden tekrar edilecek bir hükmün muhafazası muvafık bulunmadığından, kibrit inhisarına ait olan hüküm dahi bu maddeye ilâve edilmiştir. Çakmak taşlarının mutlaka olarak zikri adi

çakmak taşlarına da şamil olabileceğinden (sun'î çakmak taşları) diye keyfiyet tazyik edilmiştir Köylülerin zararî ihtiyaçlarını tazyik etmemek üzere istisna edilen kavlı çakmak yanında fitil de kullanıldığından son fıkraya (fitil) tabiri de ilâve olunmuştur.

Madde 2 — Kaçakçılığa meydan bırakmamak üzere, mevcut inhisar maddelerinin miktarını gösterir beyannameler için konulmuş olan müddet 15 güne tenzil edilmiştir .

Madde 3 — Kanununun tayin ettiği müddet içinde Türkiyeye hariçten gelecek inhisar maddelerini idareye satmak istemeyenlerin büyük toptancılar olacağı düşünülmüş ve bunların da mallarını bir ay zarfında ihraç edebilecekleri hesap edilmiş bulunduğundan müddet bir aya indirilmiştir. Bu suretle kaçak kapılarından biri daraltılmış olacaktır.

Madde 4 — Çakmak taşı ve kibrit yapmağa mahsus makineler, alât ve edevat memleketimizde imal edilmediği cihetle, bunların ihracı şimdilik düşünülmezse, mutlak olarak bu gibi alât ve edevatın ihracını men için muhik bir sebep de bulunmamış olduğundan (ihraç) kelimesi çıkarılmıştır. Yukarda arzolunduğu üzere kaçakçılığa meydan bırakmamak için, mevcut alât ve edevatın miktarlarını bildirici beyannamelerin müddeti dahi onbeş güne indirilmiştir.

Madde 5 — Lâyihamın bu maddesinde görülen (kabili istimal) kaydı, taktire bağlı bir hükmü ifade ettiği ve haksızlığa sebep olabileceği cihetle çıkarılmıştır. Alât ve edevatını satmak istemiyenleri de serbest bırakmak hakkaniyet icabı görüldüğünden bir fıkra ile bu husus mutlak olarak teyit edilmiştir. Ancak gerek satış ve gerek ihraç için bir müddet konulması zarurî olup bu müddet hem kaçakçılığı tahdit etmek ve hemde her iki muameleye şamil olmak üzere bir ay olarak tayini münasip görülmüştür. Alât ve edevatını satmak için kanunla tayin edilen müddet zarfında müracaatla vesika ibraz etmeyenler hakkında (ihtiyar olunan masrafların tenzili) gibi ayrıca bir muamele icrası için kâfi sebep görülmemiş, ve maddenin bu son fıkrası tayıy edilmiştir.

Madde 6 — Bayilere ruhsatname itasına mahal görülmemiş ve bunlara verilecek bey'îye miktarlarının dahi, varidata tesiri olmak itibarile, Maliye Vekâltince tesbit ve İcra Vekilleri Hey'etince tasdik edilmesi lüzumlu sayılarak bu maddeye bir fıkra ilâve olunmuştur.

Madde 7 — Kaçakçılık edenlerle kanuna muhalefet edenlerden alınacak para cezasının takdire terk edilerek 10 ile 1000 lira arasında bırakılması, inuvafık görülmemiş ve kibrit ve o nisbette parça başına maktu ve muayyen bir ceza tayini daha isabetli bulunmuştur.

Kibrit cezasına müteallik olan bütçe kanununun maddesi dahi, yukarda arzolunduğu üzere her sene tekrarına lüzum kalmamak üzere oradaki hükmün de asıl yeri olan bu kanuna nakledilmesi tercih edilmiştir. Diğer hühümler ise encümenimizce kabul edilmiş olan kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki kanunda daha vazih ve şamil bir surette mecut olmak itibrile bu maddeden çıkarılmış ve yerine umumî bir hüküm ile iktifa edilmiştir.

Madde 8 — İnhisarın başkalarına devri, yapılan tecrübeler sebebiyle muvafık görülmemiş ve Hükümetçe bu cihet varit telâkki edilmediğinden maddeye ilâve olunan bir hüküm ile devrin caiz olmadığı tasrih edilmiştir.

Madde 9 — Yalnız şeklen tadil edilmiştir.

Madde 10 — » » » »

Madde 11 — Lâyihamın onuncu maddesinin son fıkrası ticarî mahiyetteki işlerin idaresini ve bu husustaki masrafları kastedtiği cihetle (iptidai sermayenin sarfı) gibi bu maksada tamamen mutabık olmayan bir tabirin yerine daha vazih hükümlerin konulması tercih edilmiştir. Sarfiyat ve muhasebe usullerinde de Maliye Vekâletince tanzim ve İcra vekilleri Hey'etince tasdik edilecek bir talimatnamenin esas ittihaz olunması için ayrıca bir hüküm ilâve olunmuştur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	R. V.
İhsan	Şevket	T. Fikret	Emin	Refik	Remzi	Remzi

T. B. M. M.

B. Encümeni

Karar № 118

Esas № $\frac{1}{604}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RIYASETİ CELİLEYE

Kibrit inhisarı muamelesinin tarzı idaresi ile çakmakların da Devlet inhisarı altında bulun-
durulması hakkında Başvekâletten varit olup Maliye Encümeni mazbatasile birl.kte 30 Mayıs
1929 tarihinde encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü
Beyefendinin huzur ile tetkik ve müzakere olundu. Teklif olunan lâyihada Maliye Encümenince
yapılan tadilât encümenimizce de esas itibarile kabul olunmuş, ve beyannamelerin itası
hakkında olup 2 ve 4 üncü maddelerde mezkûr müddetleri onbeş günden bir aya iblâğı ve
3, 8, 9, ve 11 inci maddelerde esasa taalluk etmeyen bazı tadilât icrası suretiyle lâyiha'nın
hey'eti umumiyesi kabul olunarak, tercihan ve müstacelen müzakeresine müsaade buyrulmak
ricasile Hey'eti Celileye takdimi kararlaştırılmıştır.

30 - 5 - 1929

Erzurum	Kütahya	Tokat	Aydın		R. V.
H. Aziz	N. Asım	O. Şevki	Mühendis	İsparta	İstanbul
		Erzurum	Mitat	Mükerrerem	Fuat
		N. Atuf	Giresun	Niğde	Samsun
			M. Kâzım	Faik	Adil

Hükümetin teklifi

*Kibrit ve çakmak inhisarı hakkında kanun
lâyihası*

UMUMÎ HÜKÜMLER

MADDE 1 — Alev, Kıvılcım ve hararet
hasıl etmek suretile her hanki bir maddeyi
tutuşturmak için istimal olunan mevaddı müş-
taile veya fitilli her nevi çakmak ve emsalile
çakmak taşlarının imal ve ithal ve furuhtu
Devletin tahtı inhisarındadır.

Bu maddenin hükmü kav ile kullanılmakta
olân mekanizmasız adi çakmıklara şamil
değildir.

MADDE 2 — Yukarıki maddede tadat olu-
nan mevaddı satanlar ile bu kanunun neşrinden
evvel bu maddeleri sipariş etmiş bulunanlar
mezkûr tarihten itibaren 20 gün zafında yet-
leinde mevcut veya sipariş olunmuş mevaddın
cins, nevi ve miktarını ve bulunduğu mahalli
mıntakaları mal memurluklarına bir beyanname
ile bildirmeğe mecburdurlar.

Maliye Encümeninin tadilâtı

Kibrit ve çakmak inhisarı kanun lâyihası

MADDE 1 — Eibrit ile alev, kıvılcım ve
hararet çıkararak her hangi bir maddeyi tutu-
şturmak için kullanılan müşteil maddeli ve ya
fitilli her nevi çakmaklar ve sun'î çakmak
taşlarının imali, ithali ve satılması Devletin
inhisarı altındadır.

Bu maddenin hükmü kav ve ya fitille
kullanılan mekanizmasız adi çakmıklara şamil
değildir.

MADDE 2 — Yukarıki maddede sayılan
şeyleri satanlar ile bu kanunun neşrinden evvel
harice ismarlayanlar, neşir tarihinden itibaren
on beş gün içinde ellerinde bulunan ve ya
ismarlanmış olan bu şeylerin cins, nevi ve
miktarlarıyla buldukları yerleri, mintakaları
mal memurluklarına bir beyanname ile bildir-
meğe mecburdurlar.

Bütçe Encümeninin tadili

MADDE 1 — Maliye Encümeninin tadilatı aynen.

MADDE 2 — Yukarıki maddede sayılan şeyleri satanlar ile bu kanunun neşrinden evvel harice ısmarlayanlar, neşir tarihinden itibaren bir ay içinde ellerinde bulunan veya ısmarlanmış olan bu şeylerin cins, nevi ve miktarlarıyla buldukları yerleri, mintakaları mal memurluklarına bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar.

MADDE 3 — İkinci madde mucibince verilecek beyannamelerde muharrer mevaddan dahilde bulunanların işbu kanuna tevfikân inhisar resmi istifa olunarak serbestçe furuhtuna müsaade ita olunur.

Şukadar ki işbu mevat meyanındaki çakmaklardan alınacak inhisar resminden evvelce alınmış olan, istihlâk resminin tenzilile mütebakisinin istifası muktazidir. Türkiye için sipariş olduğu musaddak kopye defteri ve kanaat bahşolacak sair evrak ve vesaik ile isbat edilen mevat 2 ay müddet zarfında Türkiye limanlarına geldiği takdirde orijinal faturalarındaki maliyet fiyatına gümrük mahalline kadar ihtiyar olunan kâfee masarîf ve rusumun ilâvesi suretile hasıl olacak bedel mukabilinde Hükümetce satın alınır. Mallerini bu şerait dahilinde satmak istemeyenler iki ay zarfında Memleket haricine çıkarmakta serbestirler.

MADDE 4 — Çakmak taşı ve kiprit [ile munhasıran çakmak] imaline mahsus her nevi makine alât ve edevatın efrat tarafından ithal, imal ihraç ve nakli ve alım ve satımı memnudur. İşbu kanunun neşri tarihinde Türkiyede mevcut olan veya bu tarihten evvel memaliki ecnebiyeden sipariş edildiği kanaat bahş evraki müspite ile isbat olunan bu kabil alât ve edevat ve makinelerin sahipleri (20) gün zarfında bunların cins ve miktarını ve maliyet fiyatlarını bir beyanname ile kezalik mıntdkaların mal memurluklarına bildirmekle mükelleftirler.

MADDE 5 — Yukarıki madde de muharrer makinelerden kabili istimal bir halde bulunanları mahallin en büyük mal memurunun riyaseti altında Ticaret Odası ve bulunmayan mahallerde Belediyelercê intihap olunacak bir âza ile mal sahibinin intihap edeceği bir kişiden mürekkep heyet tarafından takdir olunacak fiatlarla inhisar idaresince mubayaa edilir. Kanunun tarihi neşrinden itibaren iki ay zarfında alât, edevat ve makinelerini Hükümete satmak için kıymetlerini müş'ir evrakı müsbite ile müracaat etmeyenlerin yetlerinde mevcut bu gibi mevadda Hükümetçe vaziyet olunarak balâda muharrer komisyan marfetile takvim ettirilerek diğer fiyat ile inhisar idaresine devrolunur.

Bu suretle muameleye tabi tutulacak alât, edevat ve makinelerin bedeli hasılından bu yüzden ihtiyar olunan bilûmum masarîf badet-

MADDE 3 — İkinci madde mucibince verilecek beyannamelerde yazılı şeylerin dahilde bulunanlarından, bu kanuna tevfikân inhisar resmi alınarak serbestçe satılmasına müsaade olunur. Şukadarki, çakmaklardan alınacak olan inhisar resminden evvelce alınmış olan istihlâk resmi indirilir.

Kanunun neşrinden evvel Türkiye için ısmarlandığı kanaat verici evrak ve vesikalarla isbat edilen maddeler, iki ay içinde Türk limanlarına geldiği takdirde orijinal faturalarındaki maliyet fiyatına gümrük mahalline kadar yapılan masraf ve resimlerin ilâvesi suretile elde edilecek bedel mukabilinde satın alınır. Mallerini bu şartlarla satmak istemeyenler bir ay içinde memlekette çıkarabilirler.

MADDE 4 — Çakmak taşı ve kibrit yapmağa mahsus her nevi makine, alât ve edevatın ithali, imali, nakli ve alım satımı memnudur. Bu kanunun neşri tarihinde Türkiyede bulunan ve bu tarihten evvel ecnebî memleketele ısmarlandığı kanaat verici evrak ve vesaikla isbat olunan bu gibi makine, alât ve edevatın sahipleri onbeş gün içinde bunların cins, nevi ve miktarını, ve maliyet fiyatını bir beyanname ile mıntakaları mal memurluklarına bildirmekle mükelleftirler.

MADDE 5 — Yukarıdaki maddede yazılı makine, alât ve edevat sahiplerinin müracaatı üzerine inhisar idaresince satın alınır. Bunların fiyatları, mahallin en büyük mal memurunun riyaseti altında ticaret odalarınca, ve bulunmayan yerlerde belediyelerce intihap olunacak bir âza ile mal sahibinin intihap edeceği diğer bir âzadan mürekkep bir komisyon tarafından takdir olunur.

Makine, alât ve edevatını bu suretle satmak isteyenler, bu kanunun neşri tarihinden bir ay zarfında ihraca mecburdurlar. Bu müddet zarfında ihraç etmiyen veya satmak için kıymetleri gösterir vesikalarla müracaat etmiyenlerin, bu makine alât ve edevatları, yukarıda yazılı komisyon tarafından takdir olunacak bedel mukabilinde alımp, inhisar idaresine devrolunur.

MADDE 3 — İkinci madde mucibince verilecek beyannamelerde yazılı şeylerin dahilde bulunanlarından, bu kanuna tevfikan inhisar resmi alınarak serbestçe satılmasına müsaade olunur. Şu kadar ki, çakmaklardan alınacak olan inhisar resminden evvelce alınmış olan istihlâk resmi indirilir.

kanunun neşrinden evvel Türkiye için ismarlandığı kanaat verici evrak ve vesikalarla isbat edilen maddeler, iki ay içinde türk li-manlarına geldiği takdirde orijinal faturalarındaki maliyet fiyatına gümrük mahalline kadar yapılan masraf ve resimlerin ilavesi suretile elde edilecek bedel mükabilinde Hükümetçe satın alınır. Ancak orijinal faturalarındaki fiyatlar fahiş görüldüğü takdirde evvelki faturalar tetkik edilerek vasatı alınmak veya mümasillerinin fiyatları nazarı dikkate alınmak suretile kıymet takdir edilir.

MADDE 4 — Çakmak taşı ve kibrit yapmağa mahsus her nevi makine, alat ve edevatın ithali, imali, nakli, ve alım satımı memnurdur. Bu kanunun neşri tarihinde Türkiyede bulunan ve bu tarihten evvel ecnebi memleketlere ismarlandığı kanaat verici evrak ve vesikalarla ispat olunan bu gibi makine, alat ve edevatın sahipleri bir ay içinde bunların cins, nevi ve miktarını, ve maliyet fiyatını bir beyanname ile mıntakaları mal memurluklarına bildirmekle mükelleftir.

MADDE 5 — Yukarıki maddede yazılı makine, alât ve edevat sahiplerinin müraceatı üzerine Inhisar idaresince satın alınır. Fiyatta uyuşmadığı takdirde mahallin en büyük mal memurunun riyaseti altında ticaret odalarının ve bulunmıyan yerlerde belediyelerce intihap olunacak bir âza ile mal sahibinin intihap edeceği diğer bir âzadan mürekkep bir komisyon tarafından fiyat takdir olunur. Makine, alât ve edevatını bu suretle satmak istemeyenler, bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında ihraca mecburdurlar. Bu müddet zarfında ihraç etmiyen veya satmak için kıymetleri gösterir vesikalarla müraceat etmiyenlerin bu makine, alât ve edevatları, yukarda yazılı komisyon tarafından takdir olunacak bedel mukabilinde alımp Inhisar idaresine devrolunur.

tenzil satış bedelinin bakiyesi eshabına tediye olunur.

MADDE 6 — İnhisar altında bulunan kibrit ile çakmak ve çakmak taşları cins ve nevilerine göre Maliye vekâletince tespit ve Heyeti Vekilece tasdik olunacak fiyatlarla ve inhisar idaresinin ruhsatnamesini haiz bayiler marfetiyle satılır

MADDE 7 — Kaçak olarak tutulan mevaddı inhisariye müsadere olunarak keyfiyet bir zabıt varakasıyla tespit ve derhal inhisar idaresine teslim olunur .

Gerek kaçakçılık edenler ve gerek işbu kanunun sair ahkâmına mühalefet eyleyenler hakkında inhisar idaresine ait olmak üzere on liradan bin liraya kadar ağır cezaiyî nakdî hükmü olunur.

Bu suretle istifa olunacak cezaiyî nakdilerin mısfi muhbirlerle kaçak mallerin derdestinde hıdmeti görülenlere ikramiye olarak verilir.

KİBRİT VE ÇAKMAK İNHİSARI İDARESİ

MADDE 8 — 1340 Senesi muvazenei umumiye kanununun 8 inci maddesi mucibince imal, ithal ve furuhtu inhisar altında bulunan kibrit ile işbu kanun mucibince inhisar altına alınan mevaddı kezalik imal ithal ve fruhtu muamelaatı şahsiyeti hükmiyeyi haiz Maliye vekâletine merbut bir müdüriyet vasıtasıyla idare olunur.

MADDE 9 — İnhisar müdüriyetinin muamelaatı Maliye Vekâletinin inhası üzerine tayini iradei milliyeye iktiran edecek bir müdir vasıtasıyla ve Maliye vekâletince bittanzim icra vekilleri heyeti tarafından tasdik olunacak bir talimatnameye tevfiikan tedvir olunur.

MADDE 10 — inhisar idaresinin bütçesi müdüriyetçe tanzim ve Maliye vekâletince tasdik edildikten sonra Tasdikı aliye arz olunur. Her senenin hesabı katısı malî senenin hitamından itibaren nehayet Altı ay zarfında Büyük Millet Meclisine takdim olunur,

İnhisar idaresine verilecek iptidai sermayenin sarfı muhasebei umumiye kanunu ahkâmından müstesnadır.

MADDE 11 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — İnhisar altında bulunan kibrit, çakmak ve çakmak taşları cins, ve nevilerine göre Maliye Vekâletince tespit ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek fiyatlarla ve bayiler vasıtasıyla sattırılır. Bayilere verilecek bey'iyeye miktarları dahi yukarıdaki fıkra mucibince tayin olunur.

MADDE 7 — Kaçak olarak tutulacak kibrit ve çakmaklar müsadere olunmakla beraber her kibrit kutusu için yirmi beş kuruş, her çakmak için beş yüz kuruş ve her sun'î çakmak taşı için yirmi beş kuruş para cezası alınır. Bu cezalar tahsili emval kanununa tevfiikan tahsil edilir. İnhisara muhalefet ve kaçakçılık edenlere , kaçakçılık hakkındaki hükümlere göre ceza verilir.

MADDE 8 — Bu kanun ile inhisar altına alınan maddelerin imal, ithal ve satım işleri hükmi şahsiyeti haiz ve Maliye vekâletine merbut bir Müdürlük vasıtasıyla idare olunur . İdarenin fertlere veya şirketlere devri caiz değildir.

MADDE 9 — İnhisar müdürlüğünü işlerini Maliye Vekilinin intihabı ve Reisi Cümhurun tasdikile tayin edilecek bir müdür idare eder. İdare usulleri Maliye Vekâletince etanzim ve İcra Vekilleri Hey'tince tasdik olunacak bir talimatname ile gösterilir.

MADDE 10 — İnhisar idaresinin bütçesi müdürlükçe tanzim ve Maliye Vekâletince tasvip edildikten sonra Reisi Cümhurun tasdikine arz olunur. Her senenin hesabı kat'isi malî senenin sonundan itibaren altı ay içinde Büyük Millet meclisine takdim olunur.

MADDE 11 — İnhisar idaresinin ticarî mahiyetteki işleri verilecek mütedavil sermaye

MADDE 6 — Maliye Encümeninin tadilâtı aynen.

MADDE 7 — Maliye Encümeninin tadilâtı aynen.

MADDE 8 — Bu kanun ile inhisar altına alınan maddelerin imal, ithal ve satım işleri, hükmi şahsiyeti haiz ve Maliye Vekâletine merbut bir müdürlük vasıtasile idare olunur, ve kanunu mahsusa müstenit olmadıkça inhisarın fertlere ve şirketlere devri caiz değildir.

MADDE 9 — İnhisar İdaresi Müdürü Maliye Vekilinin intihabı ve Reisi Cümhurun tasdikile tayin olunur. İdare ve hesap usulleri Maliye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile gösterilir.

MADDE 10 — Maliye Encümeninin tadilâtı aynen

MADDE 11 — İnhisar idaresinin ticarî hamiyetteki işleri verilecek mütedavil sermaye

MADDE 12 — İşbu kanunun ahkâmını icraya Adliye ve Maliye vekilleri memurdur.

9-5-929
Da. V. M. M. V. Ad. V. Bş. V.
Ş. Kaya M. Abdülhalik M. Esat İsmet
Mf. V. Ma. V. Ha. V.
Cemal Hüsnü Ş. Saracoğlu D. T. Rüştü
S. İ. M. V. V. İk. V. Na. V.
Recep M. Rahmi Recep

ile idare olunur . Alış verişler ile hesap işleri ticâret kanununun umumî hükümlerine ve Maliye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak talimatnamelere tevfiakan cereyan eder, muhasebei umumiye kanunu kayıtlarından müstesnadır.

MADDE 12 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 13 — Bu kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

ile idare olunur. Alış verişlerle hesap işleri muhasebei umumiye kanunu kaytlarından müstesnadır.

MADDE 12 — Maliye encümeninin tadi-lâti aynen.

MADDE 13 — Maliye Encümeninin tadi-iâtı aynen